

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 75/20
U Luxembourgu 25. lipnja 2020.

Presuda u predmetu C-36/20 PPU
Ministerio Fiscal

Sudska tijela koja moraju odlučiti o zadržavanju državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u državi mogu zaprimiti zahtjev za međunarodnu zaštitu te dотиčну osobu moraju obavijestiti o konkretnim načinima podnošenja takvog zahtjeva

Osoba koja je izrazila svoju volju da pred nadležnim tijelima za zaprimanje takvog zahtjeva zatraži međunarodnu zaštitu ne može biti zadržana zbog manjka smještaja u humanitarnom prihvatnom centru

U presudi Ministerio Fiscal (tijelo koje može zaprimiti zahtjev za međunarodnu zaštitu) (C-36/20 PPU), donesenoj 25. lipnja 2020. u okviru hitnog prethodnog postupka (PPU), **Sud je presudio da je istražni sudac pred kojim se vodi postupak radi odlučivanja o zadržavanju državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u državi jedno od „drugih tijela“ u smislu članka 6. stavka 1. drugog podstavka Direktive 2013/32¹ (u dalnjem tekstu: Direktiva o postupcima) koja mogu zaprimiti zahtjeve za međunarodnu zaštitu, ali nisu nadležna na temelju nacionalnog prava za njihovo evidentiranje. U tom pogledu, takav istražni sudac dužan je obavijestiti podnositelja zahtjeva o konkretnim načinima podnošenja takvog zahtjeva. Sud je također presudio da nemogućnost pronalaženja smještaja u humanitarnom prihvatnom centru ne može opravdati zadržavanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.**

Dana 12. prosinca 2019. španjolska tijela za spašavanje na moru zaustavila su čamac koji je prevozio 45 državljana trećih zemalja, među kojima i osobu VL koja je malijski državljanin, blizu otoka Gran Canaria (Španjolska) na koji su navedeni državljeni iskrcani. Sljedećeg dana upravno tijelo naložilo je udaljavanje tih državljanina i Juzgadu de Instrucción nº 3 de San Bartolomé de Tirajana (istražni sud br. 3 u San Bartolomé u Tirajani, Španjolska) podnijelo je zahtjev za smještaj u ustanovu za zadržavanje. Nakon što ju je taj sud obavijestio o njezinim pravima, osoba VL obavijestila je potonji o svojoj namjeri da zatraži međunarodnu zaštitu. Zbog manjka smještaja u humanitarnom prihvatnom centru, isti je sud naložio da se osobu VL smjesti u ustanovu za zadržavanje za strance u kojoj se trebalo postupati s njezinim zahtjevom za međunarodnu zaštitu. Osoba VL stoga je pred navedenim sudom podnijela žalbu protiv odluke o njezinu zadržavanju jer nije u skladu s Direktivom o postupcima i Direktivom 2013/33² (u dalnjem tekstu: Direktiva o prihvatu). U okviru tog žalbenog postupka, taj je sud uputio Sudu zahtjev za prethodnu odluku osobito u vezi s pitanjem je li on obuhvaćen pojmom „druga tijela“ u smislu članka 6. stavka 1. podstavka 2. Direktive o postupcima i, prema tome, može li zaprimiti zahtjeve za međunarodnu zaštitu. Također je pitao Sud o zakonitosti zadržavanja osobe VL.

Kao prvo, Sud je pojasnio da doslovno tumačenje pojma „drugih tijela za koja je vjerojatno da zaprimaju [zahtjeve za međunarodnu zaštitu]“ u smislu te odredbe, a osobito izbor pridjeva „druga“, svjedoči o **želji zakonodavca Unije da zadrži široko poimanje tijela koja, iako nisu nadležna za evidentiranje takvih zahtjeva, ipak potonje mogu zaprimiti. Taj izraz stoga može**

¹Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL 2013., L 180, str. 60.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 19., svežak 12., str. 249.)

²Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (SL 2013., L 180, str. 96.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 19., svežak 15., str. 137.)

obuhvatiti i upravna i sudska tijela. Taj je zaključak potkrijepljen kontekstualnim tumačenjem navedene odredbe. Naime, **jedan od ciljeva Direktive o postupcima je osiguranje učinkovitog pristupa, odnosno što je moguće lakšeg pristupa postupku dodjele međunarodne zaštite.** Međutim, zabrana sudske tijelu da zaprimi zahtjeve za međunarodnu zaštitu onemogućila bi ostvarivanje tog cilja, osobito kad je riječ o vrlo brzim postupcima, u kojima saslušanje podnositelja zahtjeva od strane suda može biti prva prilika pozivanja na pravo podnošenja takvog zahtjeva. Sud je stoga zaključio da je istražni sudac pred kojim se vodi postupak radi odlučivanja o zadržavanju državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u toj državi s namjerom njegova prisilnog udaljenja ili vraćanja, jedno od „drugih tijela“ koja mogu zaprimati zahtjeve za međunarodnu zaštitu.

Kao drugo, Sud je razmotrio obveze takvog istražnog suca u svojstvu „drugog tijela“. Utvrđio je da iz članka 6. stavka 1. drugog i trećeg podstavka Direktive o postupcima proizlazi, s jedne strane, **da je taj sud dužan podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu pružiti informacije o konkretnim načinima podnošenja takvog zahtjeva.** Stoga taj sud postupa u skladu sa **zahtjevima te direktive kada preuzima inicijativu obavijestiti državljanina treće zemlje o pravu da zatraži međunarodnu zaštitu.** S druge strane, kada je državljanin izrazio svoju namjeru da podnese takav zahtjev pred istražnim sucem, potonji mora proslijediti spis tijelu nadležnom za evidentiranje navedenog zahtjeva kako bi taj državljanin mogao koristiti materijalne uvjete prihvata i zdravstvene skrbi predviđene člankom 17. Direktive o prihvatu.

Kao treće, Sud je ispitao usklađenost zadržavanja osobe VL s direktivama o postupcima i o prihvatu. Najprije je istaknuo da iz tih direktiva proizlazi da **treba zadržati široko shvaćanje pojma „podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu“, tako da državljanin treće zemlje to svojstvo stječe od trenutka podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.** Sud je osim toga istaknuo da **radnja „podnošenja“ takvog zahtjeva ne zahtijeva nikakvu administrativnu formalnost.** Stoga je činjenica da je takav državljanin izrazio svoju želju da zahtijeva međunarodnu zaštitu pred „drugim tijelom“, kao što je to istražni sudac, dovoljna da mu se dodijeli status **podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.**

Slijedom toga, Sud je istaknuo da su od dana kada je osoba VL podnijela svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu uvjeti njezina zadržavanja bili uređeni člankom 26. stavkom 1. Direktive o postupcima i člankom 8. stavkom 1. Direktive o prihvatu. Iz zajedničkog tumačenja tih odredbi proizlazi da države članice ne smiju zadržati osobu samo zato što je podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu i da razlozi i uvjeti zadržavanja kao i jamstva dana zadržanim podnositeljima zahtjeva moraju biti u skladu s Direktivom o prihvatu. Međutim, budući da se u članku 8. stavku 3. prvom podstavku potonje direktive iscrpno navode različiti razlozi koji mogu opravdati zadržavanje i da nemogućnost pronalaženja smještaja u humanitarnom prihvatskom centru za podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu nije jedan od šest razloga zadržavanja navedenih u toj odredbi, **zadržavanje osobe VL u ovom je slučaju bilo protivno zahtjevima Direktive o prihvatu.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je суду da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednakob je obvezujuće i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina Gabriela Socoliuč ☎ (+352) 4303 4293